

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проєкту Закону України «Про внесення змін до статті 4 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» щодо визначення статусу працівників військових адміністрацій населених пунктів»

1. Мета

Метою проєкту Закону України «Про внесення змін до статті 4 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» щодо визначення статусу працівників військових адміністрацій населених пунктів» (далі – проєкт акта) є визначення статусу працівників військових адміністрацій населених пунктів, що сприятиме забезпеченню правових гарантій для працівників військових адміністрацій населених пунктів, які здійснюють посадові обов'язки, безпосередньо пов'язані з виконанням цими військовими адміністраціями повноважень органів місцевого самоврядування, та посиленню кадрової спроможності відповідних військових адміністрацій.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Абзацами першим – третім частини третьої статті 4 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» (далі – Закон № 389-VIII) визначено, що в межах територій територіальних громад, у яких сільські, селищні, міські ради та/або їхні виконавчі органи, та/або сільські, селищні, міські голови не здійснюють покладені на них Конституцією та законами України повноваження, а також в інших випадках, передбачених цим Законом, утворюються військові адміністрації населених пунктів.

Військову адміністрацію населеного пункту (населених пунктів) очолює начальник, який призначається на посаду та звільняється з посади Президентом України за пропозицією Генерального штабу Збройних Сил України або відповідної обласної державної адміністрації.

Начальником військової адміністрації населеного пункту (населених пунктів) може бути призначений відповідний сільський, селищний, міський голова.

Крім того, абзацами першим і третім частини п'ятої статті 4 Закону № 389-VIII визначено, що військові адміністрації населених пунктів формуються з військовослужбовців військових формувань, утворених відповідно до законів України, осіб рядового і начальницького складу правоохоронних органів, служби цивільного захисту, які відряджаються до них у встановленому законодавством порядку для виконання завдань в інтересах оборони держави та її безпеки із залишенням на військовій службі, службі в правоохоронних органах, органах та підрозділах цивільного захисту без виключення зі списків особового складу, а також працівників, які уклали трудовий договір з обласними військовими адміністраціями (у разі їх утворення) або з Генеральним штабом Збройних Сил України (якщо у відповідній області не утворено обласну військову адміністрацію).

Перелік посад у військових адміністраціях населених пунктів, які підлягають заміщенню військовослужбовцями військових формувань, особами рядового і начальницького складу правоохоронних органів, а також перелік посад, що можуть бути заміщені військовослужбовцями військових формувань, особами рядового і начальницького складу правоохоронних органів у районній, обласній військовій

ДОКУМЕНТ СЕД

Підписувач Калашник Микола Володимирович
Сертифікат 04AF212836405D9904000000856D3E001312F400
Дійсний з 20.07.2026 0:00:00 по 19.07.2028 23:59:59

Міністерство з відновлення,
інфраструктури та транспорту України

1099/33/63-26 від 05.08.2026

адміністрації, затверджуються Президентом України за поданням Головнокомандувача Збройних Сил України.

Водночас Законом № 389-VIII або іншими законами України не визначено статус працівників військових адміністрацій населених пунктів (такі посади не належать ні до посад державної служби, ні до посад в органах місцевого самоврядування). Зазначена обставина унеможливилює встановлення для працівників відповідних військових адміністрацій надбавок до посадових окладів за ранг та надбавки за вислугу років.

З огляду на викладене, прийняття передбачених проєктом акта змін сприятиме забезпеченню правових гарантій для працівників військових адміністрацій населених пунктів, які здійснюють посадові обов'язки, безпосередньо пов'язані з виконанням цими військовими адміністраціями повноважень органів місцевого самоврядування, та посиленню кадрової спроможності відповідних військових адміністрацій.

3. Основні положення проєкту акта

Проєктом акта пропонується:

1) внести зміни до статті 4 Закону України «Про правовий режим воєнного стану», якими:

– установити, що:

за сільським, селищним, міським головою на період перебування на посаді начальника відповідної військової адміністрації населеного пункту (населених пунктів) зберігаються раніше займана посада та правові гарантії перебування на службі в органах місцевого самоврядування, визначені Законом України «Про службу в органах місцевого самоврядування»;

працівники військових адміністрацій населених пунктів укладають трудові договори з відповідними військовими адміністраціями населеного пункту (населених пунктів), а не з обласними військовими адміністраціями або з Генеральним штабом Збройних Сил України (якщо у відповідній області не утворено обласну військову адміністрацію);

на працівників військових адміністрацій населених пунктів (крім військовослужбовців військових формувань, утворених відповідно до законів України, осіб рядового і начальницького складу правоохоронних органів, служби цивільного захисту, які відряджаються до них у встановленому законодавством порядку для виконання завдань в інтересах оборони держави та її безпеки із залишенням на військовій службі, службі в правоохоронних органах, органах та підрозділах цивільного захисту без виключення зі списків особового складу), які здійснюють посадові обов'язки, безпосередньо пов'язані з виконанням цими військовими адміністраціями повноважень органів місцевого самоврядування, на період перебування на відповідних посадах поширюється дія Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування»;

посадові особи місцевого самоврядування, які працюють у сільській, селищній, міській раді та її виконавчих органах на постійній основі, можуть бути призначені на посади у відповідній військовій адміністрації населеного пункту (населених пунктів). На період перебування таких осіб на посадах у військовій адміністрації населеного

ДОКУМЕНТ СЕД

Підписувач Калашник Микола Володимирович
Сертифікат 04AF212836405D9904000000856D3E001312F400
Дійсний з 20.07.2026 0:00:00 по 19.07.2028 23:59:59

Міністерство з відновлення,
інфраструктури та транспорту України

1099/33/63-26 від 05.08.2026

пункту (населених пунктів) за ними зберігається раніше займані посади, правові гарантії та обов'язки перебування на службі в органах місцевого самоврядування, визначені Законом України «Про службу в органах місцевого самоврядування»;

– віднести посади працівників військових адміністрацій населених пунктів, які виконують посадові обов'язки, безпосередньо пов'язані із здійсненням цими військовими адміністраціями повноважень органів місцевого самоврядування, до відповідних категорій посад у сільських, селищних, міських радах та їх виконавчих органах;

– врегулювати питання присвоєння рангів посадових осіб місцевого самоврядування працівникам військових адміністрацій населених пунктів;

2) визначити особливості регулювання відповідних правовідносин з працівниками військових адміністрацій населених пунктів, які виконують посадові обов'язки, безпосередньо пов'язані із здійсненням цими військовими адміністраціями повноважень органів місцевого самоврядування та які уклали трудові договори із відповідними військовими адміністраціями до набрання чинності цим Законом.

4. Правові аспекти

Основними актами законодавства у даній сфері правовідносин є Конституція України, Закони України «Про правовий режим воєнного стану», «Про службу в органах місцевого самоврядування».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація положень акта не потребує додаткових видатків з Державного бюджету України та місцевих бюджетів.

Проектом акта пропонується установити, що виконання вимог цього Закону забезпечуватиметься начальниками військових адміністрацій населених пунктів у межах фондів заробітної плати, передбачених у кошторисах відповідних військових адміністрацій.

6. Позиція заінтересованих сторін

Відповідно до Порядку проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики, затвердженого постановою Кабінету Міністрів від 03 листопада 2010 р. № 996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики», проект акта розміщувався на офіційному вебсайті Мінрозвитку для громадського обговорення, за результатами якого зауважень та пропозицій до проекту акта не надійшло.

Проект акта стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, у зв'язку із чим проект акта надсилався на погодження всеукраїнським асоціаціям органів місцевого самоврядування.

Всеукраїнською асоціацією органів місцевого самоврядування «Асоціація міст України» проект акта погоджено із зауваженнями, які враховано частково.

Всеукраїнськими асоціаціями органів місцевого самоврядування «Асоціація об'єднаних територіальних громад» та «Всеукраїнська асоціація громад» проект акта погоджено без зауважень.

ДОКУМЕНТ СЕД

Підписувач Калашник Микола Володимирович
Сертифікат 04AF212836405D9904000000856D3E001312F400
Дійсний з 20.07.2026 0:00:00 по 19.07.2028 23:59:59

Міністерство з відновлення,
інфраструктури та транспорту України

1099/33/63-26 від 05.08.2026

Всеукраїнською асоціацією органів місцевого самоврядування «Українська асоціація районних та обласних рад» підтримано необхідність прийняття проєкту акта. Проєкт акта не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності.

7. Оцінка відповідності

Проєкт акта не регулюється зобов'язаннями України у сфері європейської інтеграції, у тому числі міжнародно-правовими, та правом Європейського Союзу.

Проєкт акта за предметом правового регулювання не стосується Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та практики Європейського суду з прав людини (висновок Міністерства юстиції України щодо відповідності проєкту акта положенням Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та практиці Європейського суду з прав людини від 18 квітня 2025 р. № 1643-5.4-25).

У проєкті акта відсутні положення, що впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією, створюють підстави для дискримінації.

Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертизи проєкту акта не проводилися.

8. Прогноз результатів

Реалізація положень акта не матиме впливу на ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави, ринок праці, рівень зайнятості населення, громадське здоров'я, покращення чи погіршення стану здоров'я населення або його окремих груп, екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами.

Прийняття акта дозволить усунути правову невизначеність щодо статусу працівників військових адміністрацій населених пунктів, що сприятиме забезпеченню правових гарантій для таких працівників та посиленню кадрової спроможності відповідних тимчасових державних органів.

Міністр з відновлення,
інфраструктури та транспорту України
_____ 2026 р.

Микола КАЛАШНИК

ДОКУМЕНТ СЕД

Підписувач Калашник Микола Володимирович
Сертифікат 04AF212836405D9904000000856D3E001312F400
Дійсний з 20.07.2026 0:00:00 по 19.07.2028 23:59:59

Міністерство з відновлення,
інфраструктури та транспорту України

1099/33/63-26 від 05.08.2026